

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0137

Privatni sektor i razvoj**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o privatnom sektoru i razvoju (2014/2205(INI))**

(2018/C 058/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Snažnija uloga privatnog sektora u postizanju uključivog i održivog rasta u zemljama u razvoju” (COM(2014)0263) i zaključke Vijeća od 23. lipnja 2014. i od 12. prosinca 2014. koji se na njoj temelje,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Globalno partnerstvo za iskorjenjivanje siromaštva i održivi razvoj nakon 2015.” (COM(2015)0044),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Pristojan život za sve” (COM(2013)0092) i zaključke Vijeća od 25. lipnja 2013. koji se na njoj temelje,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: Plan za promjenu” (COM(2011)0637) i zaključke Vijeća od 14. svibnja 2012. koji se na njoj temelje,
- uzimajući u obzir akcijski plan za privatna ulaganja u održive razvojne ciljeve iznesen u Izvješću Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) o globalnim ulaganjima za 2014. godinu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. veljače 2014. o promicanju razvoja odgovornim poslovnim praksama, uključujući ulogu ekstraktivne industrije u zemljama u razvoju ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2014. o EU-u i globalnom razvojnom okviru za razdoblje nakon 2015. godine ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2015. o financiranju razvoja ⁽⁴⁾ i posebno svoj poziv na usklađivanje privatnog sektora s ciljevima održivog razvoja,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2014. o ulozi prava vlasništva, vlasništva nad imovinom i stvaranja bogatstva u iskorjenjivanju siromaštva i poticanju održivog razvoja u zemljama u razvoju ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Vijeću i Europskom Parlamentu o aktivnostima platforme EU-a za spajanje u vanjskoj suradnji od njezine uspostave do kraja srpnja 2014. (COM(2014)0733),
- uzimajući u obzir Parišku deklaraciju o učinkovitosti pomoći od 2. ožujka 2005. i Akcijski plan iz Accre od 4. rujna 2008.,

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0163.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0059.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0196.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0250.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 16/2014 „Djelotvornost spajanja bespovratnih sredstava instrumenata za regionalno ulaganje sa zajmovima financijskih institucija za potporu vanjskim politikama EU-a”,
- uzimajući u obzir Partnerstvo iz Busana za učinkovitu razvojnu suradnju sklopljeno 1. prosinca 2011.⁽¹⁾, a posebno njegov stavak 32. koji se odnosi na potrebu za „prepoznavanjem središnje uloge privatnog sektora u unapređenju inovacija, stvaranju bogatstva, prihoda i radnih mjesta, uporabi domaćih resursa i pridonošenju smanjenju razine siromaštva”,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu o javno-privatnoj suradnji⁽²⁾ i Partnerstvo za blagostanje⁽³⁾ koje je proizišlo iz komponente privatnog sektora u Partnerstvu iz Busana,
- uzimajući u obzir završni dokument „Budućnost kakvu želimo” s Konferencije Ujedinjenih naroda o održivom razvoju Rio+20 održane od 20. do 22. lipnja 2012. godine⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Globalni sporazum Ujedinjenih naroda i Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća: komplementarnosti i razlikovni doprinosi⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Okvir investicijske politike UNCTAD-a za održivi razvoj⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Strategiju razvoja privatnog sektora za razdoblje 2013. – 2017. Grupe Afričke razvojne banke naslova „Potpora transformaciji privatnog sektora u Africi”⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Tripartitnu deklaraciju Međunarodne organizacije rada (MOR) o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju Organizacije UN-a za industrijski razvoj (UNIDO) iz Lime: Prema uključivom i održivom industrijskom razvoju⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir program MOR-a o dostojanstvenom radu,
- uzimajući u obzir članak 9. stavak 2. točku (b) Konvencije Ujedinjenih Naroda o pravima osoba s invaliditetom u kojoj se navode obveze kako bi se zajamčilo da privatni subjekti koji pružaju usluge ili upravljaju objektima otvorenim ili dostupnim javnosti uzmu u obzir sve aspekte pristupa za osobe s invaliditetom⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Strategiju EU-a za društveno odgovorno poslovanje za razdoblje 2011. – 2014. (COM(2011)0681),
- uzimajući u obzir razvojni okvir za razdoblje nakon 2015. u kojem se privatni sektor shvaća kao glavni provedbeni partner i njegovu ulogu u prijelazu na „zeleno” gospodarstvo,
- uzimajući u obzir dobrovoljne smjernice o odgovornom upravljanju posjedom zemljišta iz 2010. godine⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/49650173.pdf>

⁽²⁾ http://www.mofa.go.jp/mofaj/annai/honsho/seimu/nakano/pdfs/hlf4_5.pdf

⁽³⁾ http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/idg_home/p4p_home

⁽⁴⁾ <http://www.uncsd2012.org/content/documents/727The%20Future%20We%20Want%2019%20June%201230pm.pdf>

⁽⁵⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽⁶⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/34873731.pdf>

⁽⁷⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diaepcb2012d5_en.pdf

⁽⁸⁾ http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Policy-Documents/2013-2017_-_Private_Sector_Development_Strategy.pdf

⁽⁹⁾ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf

⁽¹⁰⁾ http://www.unido.org/fileadmin/Lima_Declaration.pdf

⁽¹¹⁾ http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convention_accessible_pdf.pdf

⁽¹²⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za razvoj i mišljenja Odbora za vanjske poslove i Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0043/2016),
- A. budući da je uloga javnog sektora ključna za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja; budući da je privatni sektor pokretač stvaranja bogatstva i gospodarskog rasta u svim tržišnim ekonomijama te da je zaslužan za 90 % radnih mjesta i dohotka u zemljama u razvoju; budući da je prema podacima UN-a privatni sektor zaslužan za 84 % BDP-a u zemljama u razvoju i raspolaže kapacitetima za pružanje održive osnove za mobilizaciju domaćih sredstava, čime se smanjuje ovisnost o vanjskoj pomoći, pod uvjetom da je pravno propisno reguliran, da je u skladu s načelima ljudskih prava i ekološkim standardima te povezan s konkretnim dugoročnim poboljšanjima kada je riječ o domaćem gospodarstvu, održivom razvoju i smanjenju nejednakosti;
- B. budući da prema indeksu siromaštva Programa UN-a za razvoj 1,2 milijarde ljudi zarađuje manje od 1,25 USD na dan; budući da nejednakost raste i zajedno sa siromaštvom jedna je od glavnih prijetnji stabilnosti u svijetu;
- C. budući da postoji jasna veza između razvoja snažnog proizvodnog sektora i tržišnog smanjenja siromaštva: rast od 1 % u dodanoj vrijednosti proizvodnje po glavi stanovnika smanjuje broj siromašnih za skoro 2 % ⁽¹⁾;
- D. budući da su potrebna znatna ulaganja, pri čemu procjene potrebnih sredstava u zemljama u razvoju godišnje iznose 2,4 bilijuna USD više nego što se trenutačno troši; budući da privatno financiranje može dopuniti, ali ne i zamijeniti javno financiranje;
- E. budući da su Ujedinjeni narodi 2012. godinu proglasili Međunarodnom godinom zadruga radi isticanja uloge zadruga u razvoju, osnaživanju ljudi, jačanju ljudskog dostojanstva i ostvarivanju milenijskih razvojnih ciljeva; budući da zadržni sektor diljem svijeta obuhvaća oko 800 milijuna članova u više od 100 zemalja te da se procjenjuje da je zaslužan za više od 100 milijuna radnih mjesta u čitavome svijetu;
- F. budući da se mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća, koja čine okosnicu svih tržišnih gospodarstava, suočavaju s mnogo većim regulatornim opterećenjima u zemljama u razvoju nego u Europskoj uniji te da većina njih djeluje u neslužbenom gospodarstvu koje odlikuje nestabilnost, nedostatak pravne zaštite i radnih prava ili pristupa sredstvima financiranja; budući da su najsiriromašnije zemlje, prema izvješću Svjetske banke o poslovanju za 2014., u stvarnosti one u kojima vladaju najveća regulatorna opterećenja ⁽²⁾;
- G. budući da je industrijalizacija (posebno preko razvoja malih i srednjih poduzeća te malih i srednjih industrija) pokretač blagostanja i razvoja;
- H. budući da se u Deklaraciji UN-a o pravu na razvoj iz 1986. razvoj priznaje kao temeljno ljudsko pravo; budući da se u Deklaraciji obvezuje na pristup koji se temelji na ljudskim pravima i odlikuje ga ostvarivanje svih ljudskih prava (gospodarskih, socijalnih, kulturnih, građanskih i političkih); budući da se u Deklaraciji također obvezuje na jačanje međunarodne suradnje;

⁽¹⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

⁽²⁾ Grupa Svjetske banke, Poslovanje u 2014.: Razumijevanje donošenja propisa za mala i srednja poduzeća, 29. listopada 2013.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- I. budući da izravna strana ulaganja imaju potencijal doprinošenja ostvarenju ciljeva održivog razvoja, što je vidljivo i u prijedlogu UNCTAD-a za ulaganja u ciljeve održivog razvoja (Akcijski plan za promicanje doprinosa privatnog sektora ⁽¹⁾) pod uvjetom da su izravna strana ulaganja propisno regulirana i povezana s konkretnim poboljšanjima u domaćem gospodarstvu, među ostalim u pogledu transfera tehnologija i stvaranja prilika za osposobljavanje za lokalnu radnu snagu, uključujući žene i mlade;
- J. budući da uvozne carine imaju ključnu ulogu u ostvarivanju državnih prihoda i omogućavanju rasta novih industrija na domaćim tržištima zemalja u razvoju; budući da se uvoznim carinama na prerađene poljoprivredne proizvode može stvoriti prostor za dodanu vrijednost i nova radna mjesta u ruralnim gospodarstvima te istodobno promicati sigurnost opskrbe hranom;
- K. budući da je 60 % radnih mjesta u zemljama u razvoju u neformalnom sektoru malih i srednjih poduzeća te mikropoduzeća kao i da 70 % malih i srednjih poduzeća te mikropoduzeća ne prima financijska sredstva od financijskih institucija, iako su im potrebna za stvaranje rasta i otvaranje radnih mjesta;
- L. budući da se među 100 najvećih gospodarskih subjekata u svijetu nalazi 51 korporacija te budući da gotovo 70 % svjetske trgovine otpada na 500 najvećih multinacionalnih korporacija;
- M. budući da je prosječna dodana vrijednost proizvodnje po glavi stanovnika u industrijaliziranim zemljama 10 puta viša od one u zemljama u razvoju i 90 puta viša od one u najslabije razvijenim zemljama ⁽²⁾;
- N. budući da je fiskalni prostor u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju u stvarnosti ograničen zbog zahtjeva globalnih ulagača i financijskih tržišta; budući da izbjegavanje plaćanja poreza na dobit prema MMF-u posebno pogađa zemlje u razvoju koje se više oslanjaju na prihode od poreza na dobit nego zemlje OECD-a; budući da su prakse koje transnacionalnim korporacijama i pojedincima omogućavaju izbjegavanje plaćanja poreza široko rasprostranjene u državama članicama EU-a;
- O. budući da je skupina na visokoj razini koja savjetuje glavnog tajnika UN-a Ban Ki-Moona o planu za razdoblje nakon 2015. godine i koja se savjetovala s izvršnim direktorima 250 poduzeća (s godišnjim prihodima od 8 bilijuna USD) iz 30 zemalja, zaključila da se održivost mora uvrstiti u njihove poslovne strategije žele li poduzeća iskoristiti tržišne prilike za održivi rast; budući da nepostojanje jasnih modela za ulazak poduzeća u partnerstva s tijelima javnog sektora često dovodi u pitanje spremnost privatnog sektora da doprinosi održivom razvoju; budući da je privatni sektor potencijalni pružatelj robe i usluga siromašnim zajednicama i stanovnicima, čime se smanjuju troškovi, povećava izbor, a proizvodi i usluge prilagođavaju njihovim specifičnim potrebama te se doprinosi širenju ekoloških i društvenih mjera zaštite i standarda;
- P. budući da se, s obzirom na to da ne postoji općeprihvaćena definicija, javno-privatna partnerstva mogu definirati kao aranžmani s više dionika između privatnih aktera, javnih tijela i organizacija civilnog društva kojima se nastoji ostvariti uzajamno koristan javni cilj zajedničkom uporabom sredstava i/ili stručnoga znanja;
- Q. budući da skupina od 15 bilateralnih institucija koje čine europske institucije za financiranje razvoja ima važnu ulogu u pružanju dugoročnog financiranja za privatni sektor u gospodarstvima u razvoju i gospodarstvima u kojima se provode reforme i želi investirati u poduzeća s raznolikim učincima na razvoj, od sigurne opskrbe električnom energijom i čiste vode do pružanja financiranja malim i srednjim poduzećima i pristupa tržištu malim poljoprivrednim gospodarstvima;

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2014ch4_en.pdf

⁽²⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- R. budući da su javno-privatna partnerstva desetljećima uobičajeni oblik poslovnog pothvata u razvijenim zemljama, posebno u europskim zemljama i u SAD-u, te ih danas većina donatora naširoko rabi u zemljama u razvoju, pa su ona zaslužna za ugrubo 15 – 20 % ukupnih ulaganja u infrastrukturu;
- S. budući da je 2,5 milijardi ljudi, većinom u zemljama u razvoju i većinom žene i mladi, i dalje isključeno iz poslovnih zajednica, formalnog financijskog sektora i prilika za vlasništvo nad imovinom ili zemljištem; budući da u dohodovnim skupinama u zemljama u razvoju postoji trajna razlika od 6 do 9 % u plaćama između spolova; budući da je socijalni dijalog važan instrument za pružanje potpore rodnoj jednakosti na radnom mjestu i preokretanju trenda podzastupljenosti poslovnih zajednica u zemljama u razvoju;
- T. budući da dobro osmišljena i učinkovito provedena javno-privatna partnerstva imaju sposobnost mobiliziranja dugoročnih privatnih i javnih financija, stvaraju inovacije u tehnologiji i poslovnim modelima te obuhvaćaju ugrađene mehanizme kojima se jamči da se takva partnerstva pozivaju na odgovornost za razvojne rezultate;
- U. budući da su se javno-privatna partnerstva u zemljama u razvoju dosad najčešće ostvarivala u sektorima energetike, infrastruktura i telekomunikacija, dok potencijal u sektorima kao što su poljoprivreda, obrazovanje, „zelene” tehnologije, istraživanje i inovacije, zdravstvo i prava vlasništva ostaje većim dijelom neiskorišten;
- V. budući da su gotovo dvije trećine zajmova Europske investicijske banke zemljama azijske, karipske i pacifičke skupine (AKP) u proteklih deset godina bile usmjerene na operacije privatnog sektora; budući da je investicijski instrument EIB-a iz Cotonoua prepoznat kao jedinstven obnovljivi fond rizičnoga kapitala za financiranje visokorizičnih ulaganja kao potpore razvoju privatnoga sektora;
- W. budući da se svake godine u zemljama u razvoju broj radno sposobnih ljudi povećava za 45 milijuna tražitelja posla ⁽¹⁾, međutim 34 % poduzeća u 41 zemlji priznaju da ne mogu naći radnike kakvi su im potrebni;
- X. budući da je u kontekstu programa za promjenu spajanje sredstava prepoznato kao važan instrument za prikupljanje dodatnih sredstava kombiniranjem bespovratnih sredstava EU-a sa zajmovima ili kapitalom javnih i privatnih financijera; budući da je, međutim, u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 16/2014 o primjeni spajanja zaključeno da za gotovo polovinu pregledanih projekata nema dovoljno dokaza na temelju kojih bi se moglo smatrati da su bespovratna sredstva opravdana, dok u nekoliko slučajeva postoje naznake da su se ulaganja mogla izvršiti bez doprinosa EU-a;
- Y. budući da u svijetu proizvodni sektor s oko 470 milijuna radnih mjesta 2009. i oko 500 milijuna radnih mjesta 2013. ⁽²⁾, pruža snažan potencijal za zapošljavanje i stvaranje bogatstva, kao i za dostojanstven i visokokvalificirani rad;
- Z. budući da se svjetsko bogatstvo sve više koncentrira u rukama male bogate elite te se očekuje da će do 2016. u vlasništvu najbogatijih 1 % biti više od pola svjetskog bogatstva;
- AA. budući da pravedno i progresivno oporezivanje u kombinaciji s kriterijima blagostanja i socijalne pravde ima ključnu ulogu u smanjivanju nejednakosti preko redistribucije bogatstva od građana s višim dohotkom na najpotrebitije u zemlji;

⁽¹⁾ Izgradnja okvira usmjerenog na zapošljavanje te snažan, održiv i uravnotežen rast u pripremnom dokumentu za konferenciju na visokoj razini Međunarodne organizacije rada i Međunarodnog monetarnog fonda „Izazovi za razvoj, zapošljavanje i socijalnu koheziju”, Međunarodna organizacija rada, 2010.

⁽²⁾ https://www.unido.org/fileadmin/user_media/Research_and_Statistics/UNIDO_IDR_2013_main_report.pdf

Četvrtak, 14. travnja 2016.

Dugoročna strategija za rad s privatnim sektorom

1. potvrđuje da propisno regulirana privatna ulaganja u zemlje u razvoju mogu doprinijeti ostvarivanju ciljeva održivog razvoja UN-a; pozdravlja i podržava zaključke Vijeća od 12. prosinca 2014. o snažnijoj ulozi privatnog sektora u razvojnoj suradnji; pozdravlja inicijativu Komisije da podrži privatni sektor kako bi on, uz druge vladine i nevladine razvojne organizacije i uključive poslovne modele kao što su zadruge i socijalna poduzeća, postao važnim partnerom u postizanju uključivog i održivog razvoja u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, što pretpostavlja obvezivanje privatnog sektora na dobro upravljanje, smanjenje siromaštva i stvaranje blagostanja na temelju održivih ulaganja, kao i na smanjenje nejednakosti, promicanje ljudskih prava i ekoloških standarda te osnaživanje lokalnih gospodarstava; ističe da sve uključene strane moraju u potpunosti razumjeti i prepoznati divergentne uloge dionika privatnog i javnog sektora;
2. poziva Komisiju da nastavi aktivno sudjelovati u raspravama o Programu do 2030. te da istovremeno uzme u obzir raznolikost privatnog sektora i izazove koji stoje na putu smanjenja siromaštva najmarginaliziranijih skupina do kojih je teško doprijeti; smatra da se u svakoj politici EU-a kojom se privatni sektor želi uključiti u razvoj mora precizno odrediti privatni sektor na koji je ona usmjerena;
3. ističe da buduća partnerstva u okviru Programa održivog razvoja do 2030. moraju biti više usredotočena na borbu protiv siromaštva i nejednakosti; podsjeća na to da službena razvojna pomoć mora ostati ključno sredstvo iskorjenjivanja svih oblika siromaštva i zadovoljenja osnovnih socijalnih potreba u zemljama u razvoju te da ne može biti zamijenjena privatnim financiranjem; uzima u obzir mogućnosti mobilizacije privatnih sredstava preko upotrebe službene razvojne pomoći pod uvjetima transparentnosti, odgovornosti, vlasništva i usklađivanja s prioritetima zemalja te održivosti duga;
4. poziva na više javnih ulaganja u javne usluge dostupne svima, posebno u pogledu prometnog sektora, pristupa vodi za ljudsku potrošnju, zdravstva i obrazovanja;
5. smatra da su javni i privatni sektor najučinkovitiji kada zajednički rade na stvaranju zdravog okružja za ulaganja i poslovne aktivnosti te temelja za gospodarski rast; naglašava da se sva partnerstva i savezi s privatnim sektorom moraju usredotočiti na prioritete zajedničkih vrijednosti kojima se poslovni ciljevi usklađuju s razvojnim ciljevima EU-a te vodi računa o međunarodnim standardima o razvojnoj učinkovitosti; smatra da bi ih trebalo osmisliti te njima upravljati u suradnji s predmetnim partnerskim zemljama kako bi se zajamčilo da se rizici, odgovornosti i prihodi dijele, da su isplativi i da imaju jasno definirane razvojne ciljeve, redovite ključne etape, jasnu odgovornosti i transparentnost;
6. pozdravlja ulogu koju ulaganje inozemnog privatnog sektora u zemlje u razvoju ima za ubrzanje domaćeg razvoja; dodatno ističe važnost poticanja odgovornog ulaganja kojim se podupiru lokalna tržišta i pomaže smanjiti siromaštvo;
7. podupire rad Udruženja europskih institucija za financiranje razvoja (EDFI) s obzirom na to da njegove članice osiguravaju kapital za poduzeća u zemljama u razvoju preko izravnih ulaganja u trgovačka društva, kao i neizravno ulaganjem u lokalne komercijalne banke i privatni kapital na tržištima u nastajanju, fokusirajući se na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća; apelira na Komisiju da u okviru svog financiranja i suradnje da prednost toj vrsti programa jer je privatni sektor u zemljama u razvoju od iznimne važnosti;
8. poziva na razvijanje djelotvornijih standarda transparentnosti i odgovornosti za tehnološka poduzeća u EU-u u vezi s izvozom tehnologija koje se mogu upotrijebiti za kršenje ljudskih prava, za podupiranje korupcije ili za djelovanje protiv sigurnosnih interesa EU-a;
9. naglašava da su trgovinske, investicijske, sigurnosne i razvojne politike EU-a međusobno povezane te imaju izravan učinak na zemlje u razvoju; podsjeća na to da se člankom 208. Ugovora iz Lisabona uvodi načelo usklađenosti politika u interesu razvoja, prema kojem se pri provedbi politika koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju moraju uzeti u obzir ciljevi razvojne suradnje; poziva na to da se trgovinske i investicijske politike ocijene u pogledu njihova učinka na razvoj, posebno kada je riječ o univerzalnom pristupu robi i uslugama od općeg interesa; naglašava važnost poboljšanja poglavlja o održivom razvoju u svim budućim bilateralnim trgovinskim sporazumima kako bi se u njih uvrstili učinkoviti sustavi izvješćivanja za privatni sektor;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

10. naglašava potrebu za razmatranjem načina na koje se privatni sektor može dodatno uključiti u okvir Europske politike susjedstva kako bi se doprinijelo ostvarenju gospodarskog rasta i otvaranju radnih mjesta u susjedstvu Europe, primjerice razmjenom stručnog znanja u pogledu omogućavanja pristupa kapitalu;
11. poziva Komisiju da promiče, podupire i financira javno-javna partnerstva kao prvi odabir te da pri zajedničkoj provedbi razvojnih programa s privatnim sektorom izvrši obvezne i javno dostupne *ex-ante* procjene siromaštva i socijalnog učinka;
12. poziva EU da uvrsti službena savjetovanja s organizacijama civilnog društva i sa zajednicama na koje izravno ili neizravno utječu razvojni projekti;
13. ističe golemi potencijal dodane vrijednosti EU-a u sklapanju partnerstva s privatnim sektorom u uskoj suradnji s njegovim državama članicama i relevantnim međunarodnim organizacijama, od kojih su se mnoge već dokazale u suradnji s privatnim sektorom; naglašava da je potpuno funkcionalno tržišno gospodarstvo, koje se temelji na vladavini prava, i dalje važan pokretač gospodarskog i društvenog razvoja te da bi se to trebalo odražavati u razvojnoj politici EU-a;
14. pozdravlja „Okvir za suradnju poduzeća s Ujedinjenim narodima”, u kojemu se naglašava da je snažan privatni sektor koji doprinosi gospodarskom rastu ključan za ostvarenje ciljeva održivog razvoja te da privatni sektor „bitno doprinosi zajedničkom gospodarskom, društvenom i ekološkom napretku”;
15. pozdravlja uključivanje privatnog sektora u forum OECD-a na visokoj razini o učinkovitosti pomoći; posebno pozdravlja inicijative u tom kontekstu poduzete u pogledu inovativnih načina iskorištavanja financiranja razvoja iz privatnog sektora i zajedničku izjavu iz Busana iz 2011. godine o „Širenju i jačanju javne i privatne suradnje za sveobuhvatan, uključiv i održiv rast”;
16. pozdravlja činjenicu da se udio nevezane bilateralne pomoći stalno povećava, no izražava zabrinutost zbog nastavljanja službenih i neslužbenih oblika vezane pomoći ⁽¹⁾; poziva EU i njegove države članice da ispunе svoje obveze koje su preuzeli u okviru Europskog konsenzusa o razvoju za „promicanje dodatne nevezane pomoći koja nadilazi postojeće preporuke OECD-a”; naglašava potencijal daljnje nevezane pomoći za ostvarivanje rasta, koji bi bio od koristi lokalnim industrijama u zemljama u razvoju; traži povećanje realne pomoći i održivu izgradnju regionalnih/lokalnih lanaca vrijednosti; poziva na daljnje osnaživanje lokalnih dionika i stavljanje naglaska na izgradnju održivih regionalnih/lokalnih lanaca vrijednosti; ističe važnost lokalne i regionalne odgovornosti, vlastitih nacionalnih strategija i programa reformi partnerskih zemalja, uključenosti razvojnih projekata i dodane vrijednosti dobivene osiguravanjem lokalnih lanaca opskrbe; smatra da razvojna politika ima važnu ulogu u rješavanju temeljnih uzroka trenutačnih migracijskih tokova prema EU-u;
17. također priznaje pravo svih zemalja, posebice zemalja u razvoju, da nametnu privremena kapitalna ograničenja za sprečavanje financijske krize koja bi mogla biti prouzročena kratkoročnim i promjenjivim privatnim novčanim tokovima; poziva na uklanjanje ograničenja u pogledu tog prava iz svih sporazuma o trgovini i ulaganjima, uključujući WTO;
18. ističe da EU mora uzeti u obzir pristupačnost pri pružanju svoje potpore privatnom sektoru s obzirom na to da isključivanje velikog dijela stanovništva, kao što su osobe s invaliditetom, privatna poduzeća lišava tržišta zamjetne veličine;

Potpora lokalnom privatnom sektoru u zemljama u razvoju

19. ističe da se mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća mogu suočiti s mnogo većim regulatornim opterećenjima u zemljama u razvoju nego u EU-u, da im nedostaju pravna zaštita i vlasnička prava te da posluju u nestabilnoj neformalnoj ekonomiji; u tom pogledu ističe važnost sustava uknjižbe zemljišta; ističe da je potrebno promicati lokalni privatni sektor u zemljama u razvoju, među ostalim preko pristupa financiranju i promicanjem poduzetništva; poziva Komisiju, donatore i razvojne agencije da povećaju svoju potporu za izgradnju kapaciteta domaćih malih i srednjih poduzeća;

⁽¹⁾ ActionAid (2005.): Real Aid – Plan za uspjeh pomoći, str. 4.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

20. poziva EU da promiče nacionalne razvojne strategije kojima se doprinosi privatnog sektora razvoju oblikuju uključanjem privatnog sektora u razvojni okvir usmjeren na domaće zadruge i mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća, ali i posebno na male poljoprivrednike jer oni nude najveći potencijal za poticanje pravednog razvoja u zemljama;

21. ističe potrebu za povećanom potporom sklapanju partnerstva sa zemljama u razvoju kako bi se njihovi regulatorni okviri osuvremenili tako što će se stvoriti prihvatljiva okruženja za privatne inicijative te poduzećima staviti na raspolaganje mehanizmi za potporu, ali i istovremeno donošenjem propisa uspostaviti istinska ravnoteža između stvaranja okruženja koje pogoduje ulaganjima i zaštite javnih interesa i okoliša; prima na znanje da je potrebno uspostaviti pouzdane bankarske sustave i porezne uprave u zemljama u razvoju koji su sposobni pružiti učinkovito financijsko upravljanje i upravljanje javnim i privatnim sredstvima; poziva partnerske vlade da uvedu klauzulu o vremenskom ograničenju valjanosti, prema kojoj bi se zastarjele mjere mogle poništiti; napominje da bi zakonodavstvo trebalo podvrgavati procjenama učinka kojima je cilj utvrditi „negativno stvaranje radnih mjesta” i prijetnje ekološkim standardima;

22. poziva EU da ojača kapacitete zemalja u razvoju za mobilizaciju domaćih sredstava radi suzbijanja utaje poreza, korupcije i nezakonitih financijskih tokova, što je način da se najslabije razvijenim zemljama i nestabilnim državama omogući da izgrade učinkovitije i stabilnije upravljačke institucije, pa i u okviru uspostave pravednih i učinkovitih poreznih sustava; u tu svrhu poziva EU da unaprijedi svoju financijsku i tehničku pomoć zemljama u razvoju kako bi se zajamčila viša razina transparentnosti i odgovornosti; poziva EU, njegove države članice, sve relevantne organizacije te razvijene zemlje i zemlje u razvoju koje su potpisnice Partnerstva iz Busana za učinkovitu razvojnu suradnju iz 2011. da poštuju svoju obvezu o jačanju napora u cilju borbe protiv korupcije i nezakonitih financijskih tokova;

23. poziva Glavnu upravu Komisije za međunarodnu suradnju i razvoj da s Glavnom upravom za rast surađuje na repliciranju, slijedeći model europske poduzetničke mreže, regionalnih struktura potpore za mala i srednja te mikropoduzeća u zemljama u razvoju kako bi im one pomogle da ostvare zakonitost, dobiju pristup financijama, kapitalu i tržištu te nadvladaju pravne prepreke, pružajući pritom posebnu potporu jačanju posredničkih organizacija koje ih zastupaju; ističe činjenicu da bi takve strukture s vremenom mogle postati pokretači stvaranja lokalnih i regionalnih javno-privatnih partnerstava u područjima kao što su poljoprivredno poslovanje, strukovno obrazovanje i programi zdravstvene zaštite, čime se omogućava izgradnja kapaciteta, razmjena znanja i iskustva te udruživanje lokalnih i međunarodnih resursa;

24. podsjeća na odgovornost EU-a u podupiranju pravednog svjetskog poreznog sustava, što podrazumijeva utvrđivanje djelotvornih obveznih uvjeta za izvješćivanje po zemljama za transnacionalne korporacije, uspostavu javnih registara stvarnih vlasnika poduzeća, zaklada i drugih sličnih pravnih subjekata, jamčenje automatske razmjene podataka o porezima i pravednu raspodjelu prava oporezivanja tijekom pregovora o sporazumima o oporezivanju i ulaganjima sa zemljama u razvoju; također smatra da bi institucije za financiranje razvoja trebale ulagati samo u poduzeća i fondove koji su voljni objaviti stvarna vlasništva i izvješćivati o svojim računima po zemljama;

25. podsjeća da su carinski režimi ključna sastavnica regulatornog okruženja prilagođenog razvoju privatnog sektora na dobrobit siromašnih i otvaranju radnih mjesta; sa zabrinutošću, međutim, napominje da se sporazumima o ekonomskom partnerstvu nalaže smanjenje uvoznih carina u raznim gospodarskim sektorima u državama AKP-a, ali kad bi se, istovremeno, uklanjanjem svih carina na uvoze iz EU-a znatno smanjili prihodi od carina, u nekim bi slučajevima državni prihodi pali i za 15 do 20 %; apelira na EU da oblikuje svoju trgovinsku politiku u skladu s načelom usklađenosti politika u interesu razvoja;

26. pozdravlja 500 milijuna EUR financijske omotnice EIB-a za društveno odgovorno financiranje u okviru investicijskog instrumenta iz Cotonoua, kojom se EIB-u omogućuje da pojača svoj angažman u privatnom sektoru u rizičnijim područjima i u izazovnijim okruženjima; žali zbog smanjenja zajmovne omotnice EIB-a za Aziju; ističe da bi sva ulaganja EIB-a u okviru investicijskog instrumenta iz Cotonoua trebala biti u skladu s nacionalnim razvojnim strategijama, pridržavajući se načela demokratske odgovornosti;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

27. ističe činjenicu da su prepreke privatnom sektoru za razvoj u nestabilnim državama i državama u kojima se odvijao sukob veće nego drugdje te iziskuju usmjereniji pristup radi poboljšanja ulagačkog okruženja i uklanjanja ograničavajućih i zastarjelih poslovnih propisa, lihvarskog postupanja i visoke razine korupcije; preporučuje u tom pogledu da Komisija u dijalog o reformi politike uključi partnerske zemlje i privatni sektor kako bi se prebrodilo duboko nepovjerenje između vlasti i privatnog sektora koje je tradicionalno prouzročeno klijentelizmom, izostankom legitimiteta i rentijerskim ponašanjem;

28. poziva Komisiju, države članice i zemlje u razvoju da pojačaju svoje napore oko promicanja ekonomskog osnaživanja žena te da uspostave mehanizme potpore za poduzetnice; napominje da pristup financijskom uključivanju žena vođen uštedama ima dokazan uspjeh; preporučuje pristup koji počiva na rodnoj jednakosti u svim partnerskim programima, u kombinaciji s osposobljavanjem za poduzetništvo žena, mladih i osoba s invaliditetom te ciljanih mreža poslovnih anđela za žene; poziva na povećanu potporu poduzeticama kako bi im se omogućilo da ostvare korist od rasta koji se temelji na privatnom sektoru; preporučuje da se donesu mjere radi praćenja procesa povezanog s ekonomskim osnaživanjem žena te napominje da bi prema MMF-u prihod po glavi stanovnika znatno porastao kada bi udio žena u radnoj snazi odgovarao udjelu muškaraca;

Angažiranje europskog i međunarodnog poduzetničkog sektora radi postizanja održivoga razvoja

29. ističe činjenicu da potencijal doprinosa privatnoga sektora dugoročnom održivom razvoju nadilazi njegova financijska sredstva, njegovo iskustvo i stručno znanje te obuhvaća lokalno uspostavljanje lanaca vrijednosti i distribucijskih kanala, što rezultira otvaranjem radnih mjesta, smanjenjem siromaštva i nejednakosti, promicanjem prava žena i prilika za žene i ekološkom održivosti, povećanim dosegom i učinkovitošću te povećanim pristupom komercijalno raspoloživim i pristupačnim proizvodima, uslugama i tehnologiji; traži da europski naponi u pogledu razvoja imaju važnu ulogu u provedbi međunarodno dogovorenih standarda, kao što su Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i standardi Međunarodne organizacije rada, uključujući rad s poduzećima i ulagačima kako bi se osigurala usklađenost s Vodećim načelima i Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća u pogledu njihovih poslovnih aktivnosti i njihovih lanaca opskrbe u zemljama u razvoju;

30. ističe da je socijalni dijalog ključan kako bi se zajamčilo da privatni sektor učinkovito sudjeluje u razvoju; naglašava odgovornost zemalja u razvoju za podupiranje socijalnog dijaloga između poslodavaca u privatnom sektoru, radnika i nacionalnih vlada kao načina za poboljšanje dobrog upravljanja i državne stabilnosti; posebno poziva zemlje u razvoju da zajamče da se socijalni dijalog proširi i na zone proizvodnje za izvoz i industrijske klastere;

31. ističe da privatni sektor, a posebno lokalna mala i srednja poduzeća, moraju biti dijelom političkoga dijaloga uz sve ostale razvojne partnere kako bi se omogućilo uzajamno razumijevanje i upravljanje očekivanjima i zajamčila učinkovitost i transparentnost; u tom pogledu ističe važnu ulogu delegacija EU-a u zemljama u razvoju kao platforme za te dijaloge; ističe pozitivnu ulogu zadruga kao zamašnjaka socijalno uključivog razvoja i njihovu sposobnost da osnaže zajednice stvaranjem radnih mjesta i ostvarivanjem prihoda; posebno ističe da su radnici osnovali zadruge i udruge sa zajedničkim uslugama radi pružanja pomoći u samozapošljavanju u neformalnom gospodarstvu, dok u ruralnim područjima štedne i kreditne zadruge pružaju pristup bankarskim uslugama koje ne postoje u mnogim zajednicama te financiraju osnivanje malih poduzeća i mikropoduzeća; uviđa da privatni sektor obuhvaća aktere kao što su socijalna poduzeća i organizacije pravedne trgovine (*fair trade*), koje su u svoj rad već ugradile socijalna i ekološka načela; poziva Komisiju da prizna te napore u razmatranju uloge privatnog sektora u razvoju;

32. poziva Komisiju da zagovara prijedloge ulagača i drugih dionika za podupiranje obvezujućih pravila o izvješćivanju za poduzeća u pogledu socijalnih i ekoloških pitanja te pitanja ljudskih prava, u skladu s direktivom EU-a o nefinancijskom izvješćivanju, što je jedan od novih predloženih ciljeva održivog razvoja UN-a;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

33. poziva EU da doprinese jačanju i izgradnji struktura, mreža i institucija aktera u domaćem privatnom sektoru, posebno u pogledu mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća, kako bi preuzeli ulogu u donošenju politika na nacionalnoj i regionalnoj razini;

34. naglašava da jedno od glavnih ograničenja za povećanje sudjelovanja privatnog sektora u zemljama u razvoju proizlazi iz nedostatka projekata koje bi banke bile voljne kreditirati zbog slabih pravnih, institucijskih i fiskalnih okvira i provedbenih kapaciteta, kao i sredstava za investicijsko planiranje i pripremu projekata; poziva na povećanje tehničke pomoći sektoru javnih poduzeća u partnerskim zemljama kako bi se ojačao njihov kapacitet za preuzimanje odgovornosti za upravljanje javno-privatnim partnerstvima i potpunim ostvarenjem vlasništva na kraju procesa; ističe potrebu da privatni sektor dugoročno predvidi isplativost ulaganja s obzirom na to da ovisi o svojim dioničarima te bi u protivnom mogao biti suočen s izostankom dugoročnog planiranja u cilju ostvarivanja povrata u socijalnim sektorima koji su ključ za ljudski razvoj;

35. napominje da se sudjelovanje privatnog sektora u infrastrukturi u zemljama u razvoju znatno povećalo, s 18 milijardi USD 1990. godine na 150 milijardi USD 2013. godine; u tom pogledu poziva na kontinuirani angažman te napominje da je nedostatak pristupa infrastrukturi ključna prepreka rastu privatnog sektora, čime se podriva postizanje rezultata i otvaranje radnih mjesta;

36. ističe golemi potencijal za javno-privatna partnerstva u poljoprivredi, uz jasno definiran i robustan zakonodavni okvir za imovinska prava i zaštitu posjeda zemljišta kako bi se spriječila utrka za obradivim površinama i zajamčila povećana i učinkovita poljoprivredna proizvodnja; pozdravlja pokretanje programa EU-a u za jačanje upravljanja zemljištem u afričkim zemljama 2014. godine; preporučuje da EU i njegove delegacije imaju veću ulogu u radu s partnerskim vladama, kao i s EIB-om, Međunarodnim fondom za poljoprivredni razvoj i drugim sličnim tijelima, na privlačenju privatnog sektora da razvije rješenja za poljoprivredne izazove koja se temelje na tržištu; ističe da je potrebno uvesti financijske poticaje kako bi se izbjeglo isključenje stanovnika siromašnih i udaljenih područja te poljoprivrednika koji uzgajaju kulture koje nisu od glavnog komercijalnog interesa ili koje vjerojatno nisu privlačne partnerima u poljoprivrednom poslovanju; ističe da bi mjere zaštite trebale obuhvaćati procjenu društvenih i ekoloških rizika, savjetovanje s legitimnim predstavnicima pogođenih zajednica, uz njihov slobodan, prethodno osiguran i informirani pristanak za pokretanje određenog projekta i pravnu potporu za te zajednice po potrebi; traži od Komisije da uz projekte uspostavi postupke praćenja i uvede mogućnost pregovaranja o reviziji ugovora u slučajevima u kojima je nanesena šteta lokalnom stanovništvu;

37. također ističe rizike povezane s javno-privatnim partnerstvima u poljoprivredi, uključujući utrku za obradivim površinama, koja se mora spriječiti; ističe da je važno usredotočiti pomoć na male poljoprivrednike, posebno žene; poziva Komisiju da javno-privatna partnerstva u poljoprivrednom sektoru uz financiranje EU-a poveže sa sveobuhvatnim mjerama zaštite malih poljoprivrednika, nomadskih stočara i drugih korisnika zemljišta u nepovoljnom položaju od potencijalnog gubitka pristupa zemlji ili vodi; ističe da bi mjere zaštite trebale obuhvaćati procjenu društvenih i ekoloških rizika kao uvjet za pokretanje određenog projekta i pravnu potporu za te zajednice po potrebi; preporučuje da se projekti Novog saveza G8 zamijene inicijativama u okviru sveobuhvatnog programa poljoprivrednog razvoja Afrike (CAADP); ističe da financijske i socijalne naknade moraju biti obvezujuće i da bi se alternativni razvojni planovi uvijek morali uzimati u obzir;

38. preporučuje da EU na održiv način nastavi s podupiranjem projekata obnovljive i „zelene” energije u zemljama u razvoju te posebno u udaljenim ruralnim područjima; pozdravlja činjenicu da je ulaganje u energiju jedan od prioriteta financijske omotnice EIB-a za društveno odgovorno financiranje, što je općepriznato kao jedan od ključnih elemenata poticanja gospodarskoga rasta u Africi; očekuje da će se inovativnim financijskim instrumentima pokrenuti ulaganja privatnog sektora u obnovljive izvore energije, energetska učinkovitost i pristup energiji; također potiče EIB i europske institucije za financiranje razvoja da dodatno financiraju ulagačke projekte kojima se pruža potpora ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi u Africi, u skladu s obvezama EU-a iz Okvirne konvencije UN-a o klimatskim promjenama (UNFCCC); podsjeća da bi prednost trebalo dati manjim decentraliziranim projektima u vezi s obnovljivim izvorima energije izvan mreže kako bi se zajamčilo da ruralna područja imaju pristup energiji, izbjegavajući pritom potencijalni negativni utjecaj velike energetske infrastrukture na društvo i okoliš;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

39. apelira na EU da izradi snažan regulatorni okvir koji se temelji na kriterijima razvojne učinkovitosti i u skladu s kojim privatni sektor mora djelovati, uključujući promicanje dugoročnih ugovornih javno-privatnih partnerstava; apelira na EU da na temelju analize troškova promiče javno-privatna partnerstva samo ako nisu dostupni drugi isplativiji i manje rizični oblici financiranja; poziva EU da provede učinkovite zaštitne mjere za projekte javno-privatnih partnerstva radi jamčenja ljudskih prava, uključujući prava žena;

40. pozdravlja postignuća u objedinjavanju javno-privatnih resursa za zdravstvenu skrb i poboljšanu dostupnost lijekova, u cilju sve većeg korištenja potencijalom prijenosa tehnologija u zemljama u razvoju; preporučuje da EU postane posrednik u otvaranju mogućnosti suradnje koja nadilazi puki pristup lijekovima kako bi se reformirali disfunkcionalni zdravstveni sustavi u zemljama u razvoju; ističe da se potpora za lokalna mala i srednja poduzeća te male i srednje industrije može povećati ne samo financijskim instrumentima nego i prijenosom tehnologija, izgradnjom kapaciteta, poslovanju s dobavljačima čija je djelatnost održiva i poslovnim povezivanjima;

41. ističe važnost premošćivanja jaza između obrazovnog sustava i potreba postojećeg tržišta rada u zemljama u razvoju; poziva Komisiju da omogući programe i potporu javno-privatnim partnerstvima koji uključuju sve relevantne dionike, od škola, sveučilišta, obrazovnih centara i aktera iz privatnog sektora radi pružanja mogućnosti za osposobljavanje i obrazovanje koji su važni za tržište; potiče osnivanje institucija za strukovno dvojno obrazovanje u kojima mladi za vrijeme profesionalnog naukovanja s naglaskom na praktičnim aspektima zvanja mogu pohađati teorijska predavanja u specijaliziranim strukovnim školama;

42. ističe da se regulatorni kapaciteti vlada zemalja u razvoju moraju dodatno ojačati kako bi se uspješno ostvario održiv razvoj;

Načela udruživanja s privatnim sektorom

43. ističe da udruživanje s poduzetničkim sektorom iziskuje fleksibilan pristup koji nije isključivo prilagođen očekivanim ishodima nego se njime uzima u obzir u kojoj su mjeri lokalni uvjeti pogodni za privatna poduzeća i ulaganja; preporučuje diferencirani pristup kad je riječ o najslabije razvijenim zemljama i nestabilnim državama; napominje da se ulaganja i sudjelovanje privatnog sektora u okviru ciljeva održivog razvoja uvelike razlikuju među zemljama u razvoju; poziva donatore da većinu svoje pomoći daju najslabije razvijenim zemljama u obliku bespovratnih sredstava;

44. pozdravlja kriterije za pružanje izravne potpore privatnom sektoru navedene u komunikaciji Komisije o privatnom sektoru i razvoju; poziva na donošenje jasno utvrđenog okvira kojim se vode sva partnerstva s privatnim sektorom uspostavom mjerila kao što su aktivnosti usmjerene na mikropoduzeća, strategije pristupa kreditima i uključanje skupina u nepovoljnom položaju, žena i mladih na tržište rada, pri čemu se mora zajamčiti poštovanje načela usklađenosti politika u interesu razvoja, načela razvojne učinkovitosti i ciljeva razvojne politike, posebno smanjenje siromaštva i nejednakosti; smatra da bi se sve odluke o promicanju upotrebe javno-privatnih partnerstava preko mehanizma spajanja u zemljama u razvoju trebale zasnivati na temeljitoj procjeni tih mehanizama u pogledu učinka na razvoj, odgovornosti i transparentnosti te na stečenom iskustvu;

45. zabrinut je što se nedovoljno provode zaštitne mjere kojima se jamči svrsishodna upotreba javnih sredstava; ističe da se mjerljivi izlazni pokazatelji, praćenje i mehanizmi procjene moraju dogovoriti u pripreмноj fazi projekta kako bi se istovremeno zajamčilo da se tim ulaganjima ne krše ljudska prava, društvene i ekološke norme te da se poštuje transparentnost, pri čemu treba voditi računa da privatni sektor plaća svoj dio poreza; ističe važnost procjene rizika, održivosti duga, transparentnosti i zaštite ulaganja; ističe važnost formalne savjetodavne i nadzorne uloge nacionalnih parlamenata i civilnog društva u jamčenju potpune odgovornosti i transparentnosti; preporučuje da bi se žrtvama povreda načela društveno odgovornog poslovanja u zemlji u razvoju u kojoj se provodi razvojni projekt trebao omogućiti djelotvoran pristup pravdi i naknadama;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

46. poziva Komisiju i države članice da zajamče da se poduzeća koja sudjeluju u razvojnim partnerstvima pridržavaju ciljeva održivog razvoja i da poštuju načela društveno odgovornog poslovanja; snažno podupire učinkovito i sveobuhvatno širenje i primjenu Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima u EU-u i izvan njega te naglašava potrebu za poduzimanjem svih potrebnih političkih i zakonodavnih mjera kako bi se riješili propusti u učinkovitoj primjeni Vodećih načela UN-a, među ostalim i u području pristupa pravosuđu; preporučuje da sva poduzeća koja posluju u zemljama u razvoju imaju razinu transparentnosti u skladu sa Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća u pogledu poštovanja ljudskih prava, pozitivnog doprinošenja socijalnom i ekološkom blagostanju u zemljama u razvoju te suradnji s organizacijama civilnog društva; ističe da je potrebno da države članice izrade nacionalne planove za provedbu Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te posebno propisa OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom u lancima opskrbe mineralima iz područja zahvaćenima sukobima i visokorizičnih područja;

47. ističe potrebu da se trgovinskom i razvojnom politikom EU-a poštuje politički prostor i prostor za gospodarske politike zemalja u razvoju, a osobito najslabije razvijenih zemalja, da se po potrebi zadrže ključne uvozne carine te da se potiče stvaranje stručnih i dostojanstvenih radnih mjesta u lokalnoj proizvodnoj industriji te industriji prerade poljoprivrednih proizvoda, koja je potencijalni izvor veće domaće dodane vrijednosti, industrijskog rasta, rasta izvoza i diversifikacije industrije, što su ključne sastavnice uključivoga gospodarskog i društvenog napretka; poziva Europsku uniju i njezine države članice da promiču konkretne mjere kojima bi se zajamčilo da multinacionalne korporacije plaćaju poreze u zemljama u kojima ostvaruju dobit te da promiču učinkovito izvješćivanje po zemljama za privatni sektor, čime se poboljšavaju kapaciteti mobilizacije domaćih sredstava i pošteno tržišno natjecanje.

48. potiče EU da podrži aktualnu izradu međunarodnog pravno obvezujućeg instrumenta UN-a o transnacionalnim korporacijama te drugim poslovnim poduzećima u pogledu poštovanja ljudskih prava jer će se tako utvrditi obveze transnacionalnih korporacija u području ljudskih prava, pa i u okviru odnosa s državama, i uvesti djelotvorni pravni lijekovi za žrtve u slučajevima kada domaći sudovi očito nisu u stanju te korporacije uspješno progoniti;

49. pozdravlja stajalište Komisije da se trebaju poticati strateški stupovi programa MOR-a za dostojanstveni rad kao način rješavanja problema nejednakosti i socijalne isključenosti, posebno među najmarginaliziranijim skupinama, uključujući žene, djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom; ističe da poduzeća trebaju pružiti potporu pravednom postupanju s radnicima, zajamčiti sigurnu i zdravu radnu okolinu, socijalnu zaštitu i socijalni dijalog i omogućiti konstruktivan odnos između radnika, uprave i izvođača radova;

Put naprijed: koraci koje treba poduzeti kako bi privatni sektor postao održiv partner u razvojnoj politici

50. poziva europske institucije i tijela da uspostave jasan, strukturiran, transparentan i odgovoran okvir za upravljanje partnerstvima i savezima s privatnim sektorom u zemljama u razvoju te ističe da je zajedno s istaknutijom ulogom privatnog sektora važno razraditi odgovarajuće sigurnosne mjere i institucionalne kapacitete;

51. poziva EU i njegove države članice da izrade jasnu i konkretnu strategiju u cilju jamčenja usklađenosti privatnog sektora s razvojnim prioritetima nacionalnih vlada i civilnog društva u zemljama u razvoju;

52. poziva na uspostavljanje sektorskih platformi s više dionika na razini EU-a, u kojima će se okupiti privatni sektor, organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, skupine za strateško promišljanje, partnerske vlade, donatori, zadruga i socijalna poduzeća te drugi dionici radi nadvladavanja pretjeranog opreza i nedostatka povjerenja među partnerima te suočavanja s izazovima koji prate aktivnosti razvojne suradnje; u vezi s time ističe važnost uloge delegacija EU-a u relevantnim zemljama kao posrednika u tim dijalozima; napominje da je prijedlog Komisije za jačanje postojećih mehanizama, kao što je Politički forum o razvoju, korak u pravom smjeru;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

53. uzima u obzir preporuku Revizorskog suda da Komisija jasno pokaže financijsku i razvojnu dodanu vrijednost bespovratnih sredstava EU-a za projekte u kojima su upotrijebljena kombinirana sredstva; podržava namjeru Komisije, uspije li ju poduprijeti dokazima, da proširi opseg spajanja i na druga područja osim infrastrukture kao što su održiva poljoprivreda, socijalni sektori i razvoj lokalnog privatnog sektora; no ustraje u tome da sve operacije spajanja moraju biti u potpunosti usklađene s načelima razvojne učinkovitosti, kao što su vlasništvo, odgovornost i transparentnost kako bi se zajamčilo da se slijede ciljevi održivoga razvoja; poziva Komisiju da procijeni mehanizme spajanja zajmova i bespovratnih sredstava te da ojača svoje kapacitete za upravljanje u pogledu projekata spajanja, kako je preporučio Revizorski sud; poziva Komisiju da demokratizira upravljačku strukturu platforme za spajanje EU-a i regionalnih instrumenata za spajanje uključenjem svih relevantnih dionika na lokalnoj razini, uključujući partnerske vlade, nacionalne parlamente, aktere iz privatnog sektora, sindikate i lokalne zajednice; apelira na Komisiju da ojača kriterije za uspostavljanje bespovratnih sredstava i njihovih iznosa te da detaljno utvrdi dodanu vrijednost spajanja u svakom svojem projektu;

54. poziva na proširenje aktualnoga mandata EIB-a za vanjsko kreditiranje kako bi se povećala njegova uloga u postizanju održivoga razvoja, a posebno kako bi preuzeo aktivniju ulogu u novoj strategiji za privatni sektor, preko spajanja sredstava, sufinanciranja projekata i razvoja lokalnog privatnog sektora; nadalje traži veću transparentnost i odgovornost u partnerstvima i projektima povezanim s EIB-om; podsjeća da bi primarni cilj financijskih operacija EIB-a koje se provode preko jamstva EU-a danog EIB-u u zemljama u razvoju trebao biti smanjenje i dugoročno iskorjenjivanje siromaštva; poziva EIB i druge institucije država članica EU-a za financiranje razvoja da hitno zajamče da poduzeća koja prime njihovu financijsku potporu ne sudjeluju u utaji poreza;

55. poziva Komisiju da zajamči da se partnerstva i zajmovi privatnom sektoru u zemljama s niskim dohotkom i nestabilnim državama povezuju s izravnim bespovratnim sredstvima organizacijama civilnog društva te da su u skladu s razvojnim prioritetima relevantnih zemalja kako bi se zajamčilo sudjelovanje građana i uspostavili procesi koji uključuju više dionika iz organizacija civilnog društva, lokalnih vlada i sindikata;

56. poziva Komisiju da zajamči da je u svim delegacijama EU-a zastupljeno osposobljeno i kvalificirano osoblje koje je aktivno pripremljeno da omogućiti stvaranje i funkcioniranje partnerstava s akterima iz privatnog sektora; napominje da je obveza da se ubrza smještanje ureda EIB-a u prostore u kojima već djeluju delegacije EU-a korak u pravome smjeru; poziva Komisiju da u tom području primjenjuje najbolje prakse država članica, čija su veleposlanstva obično „prva točka kontakta” za aktere iz privatnog sektora;

57. traži veće obvezivanje Komisije kad je riječ o dodatnom jačanju njezine političke težine i otvaranju pitanja u odnosima s partnerskim vladama i lokalnim tijelima vlasti kako bi se omogućila veća i pozitivnija interakcija s privatnim sektorom; ističe činjenicu da su strateški dokumenti za pojedine zemlje, nacionalni okvirni programi i proračunska potpora vjerojatno najvredniji instrumenti u predvođenju reformi poslovnog okruženja u partnerskim zemljama i promicanju domaće industrijalizacije; preporučuje da EU podupre akcijski plan UNCTAD-a za ulaganje u ciljeve održivog razvoja; skreće pozornost na činjenicu da izrada, strukturiranje i provođenje javno-privatnih partnerstava ostaje izazovan i složen pothvat i da njihov uspjeh također ovisi o povoljnom okruženju u kojem djeluju;

58. naglašava da odgovornost za učinkovito zajedničko djelovanje snose ne samo donatori i uključena poduzeća, već i partnerske vlade; poziva EU da radi na jačanju izgradnje kapaciteta partnerskih zemalja kako bi procijenio kada je prikladno pokrenuti javno-privatna partnerstva; naglašava da su dobro upravljanje, vladavina prava, okvir za reformu poslovanja, antikorupcijske mjere, javno financijsko upravljanje i učinkovite javne institucije najvažniji preduvjeti za ulaganja, inovacije i razvoj privatnog sektora;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

59. traži veću usredotočenost na poboljšanje koordinacije donatora i zajedničkog programiranja te traži da glavni naglasak bude na ostvarivanju mjerljivih rezultata i razvojnih ishoda kako bi se maksimirao učinak razvojne politike EU-a i kako bi se zajamčila puna odgovornost za razvojne troškove;

o

o o

60. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću, potpredsjednici Europske komisije/Visokoj predstavnici Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, UNCTAD-u, UNIDO-u i skupini na visokoj razini za plan za razdoblje nakon 2015. godine.
